

ΤΟΜΕΑΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΕΜΠ

ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΠΥΡΟΠΛΗΚΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ : Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΟΜΑΔΑΣ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΔΗΜΩΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΗΛΕΙΑΣ

Η περιοχή της έρευνας αποτελείται από τους Δήμους Ζαχάρως, Φιγαλείας, Ανδιτσαίνης, Αλιφείρας και **επιλέγεται ώστε να περιλαμβάνει τόπους με διαφορετικά φυσικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά και διαφορετικές δυνατότητες**, τόσο ιστορικά, όσο και σε σχέση με την «επόμενη μέρα» μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές και ειδικότερα τον ορεινό όγκο της Μίνθης, τις πλαγιές προς τον Αλφειό και τη Νέδα και την παραλιακή ζώνη. Οι διαφορετικοί αυτοί τόποι συγκροτούν μια ενότητα, όπου διαφορετικές δυναμικές έχουν λειτουργήσει σε κάποιο βαθμό συμπληρωματικά, διατηρώντας πληθυσμούς και δραστηριότητες.

Μετά την καταστροφή τα ερωτήματα που εισάγονται είναι με ποιούς στόχους, μέσα και διαδικασίες θα πραγματοποιηθεί η ανασυγκρότηση. Δεν είναι σκόπιμο να επιδιωχθεί η ανασύσταση των τόπων, όπως ήταν πριν την πυρκαγιά, αλλά ούτε και να αφηθεί η περιοχή στη συγκυρία, η οποία είναι πιθανό να αναγάγει τη διαφορετικότητα των τόπων σε παράγοντα όξυνσης ανισοτήτων. Όπως είναι γνωστό, οι όροι ανάπτυξης που επιβάλλονται από τις δυναμικές της αγοράς οδηγούν σε επενδύσεις σε συγκεκριμένες τοποθεσίες, όπως οι παραλιακές ζώνες, αφήνοντας έρημες άλλες γειτονικές περιοχές. Αυτού του τύπου η ανασυγκρότηση έχει συνήθως καταστροφικές συνέπειες όχι μόνο στα χαρακτηριστικά του τόπου, αλλά και στο ανθρώπινο δυναμικό και τον παραγωγικό ιστό ευρύτερων περιοχών, ιδιαίτερα ορεινών.

Αντί του πιο πάνω «σεναρίου» είναι σκόπιμο να επικεντρωθούν τα θέματα της ανασυγκρότησης γύρω από άξονες που υποστηρίζουν την ανάπτυξη της περιοχής με οικονομικούς-κοινωνικούς-οικολογικούς όρους.

Τα βήματα που θα ακολουθήσει η έρευνα είναι :

- **Αναγνώριση της περιοχής** με στόχο την επισήμανση επιμέρους ενοτήτων που διακρίνονται από μεταξύ τους οικονομικές-κοινωνικές σχέσεις σε συνάρτηση με τα φυσικά χαρακτηριστικά και τα υφιστάμενα δίκτυα. **Εκτίμηση των δυνατοτήτων ανάπτυξης** που προκύπτουν από τα χαρακτηριστικά αυτά και ως τώρα παραμένουν σε λανθάνουσα κατάσταση ή ακολουθούν αναπτυξιακές διεξόδους σύμφωνες με παγιωμένες αντιλήψεις που μακροχρόνια υποβαθμίζουν το αναπτυξιακό-οικολογικό δυναμικό τους. **Η εργασία αυτή θα καταλήξει σε τυπολογίες τύπων-επιμέρους ενοτήτων, στις οποίες θα μπορεί να ακολουθηθεί κοινή πολιτική.**
- **Παρακολούθηση των άμεσων ενεργειών** με στόχο την προσωρινή ανακούφιση των πυρόπληκτων, που θα μπορούσε να δημιουργήσει δυσμενείς καταστάσεις για το μέλλον. **Διαμόρφωση και προώθηση εναλλακτικών προτάσεων.**
- **Διατύπωση αναπτυξιακών αξόνων με στόχο:**
 - Τον συνδυασμό οικονομικής ανάπτυξης και προστασίας των ιδιαίτερων φυσικών χαρακτηριστικών
 - Τη διατήρηση του ανθρώπινου δυναμικού, τον εμπλουτισμό με νέο και την ανασυγκρότηση κοινοτήτων με βάση νέα αντιλήψεις, ως προς τη σχέση ανάπτυξης-οικολογικής προστασίας.
 - Την επινόηση σε συνάρτηση με τα προηγούμενα πολιτικών και δράσεων, που αν και φαίνονται ουτοπικές, σε αρκετές περιπτώσεις έχουν δοκιμαστεί και επιτύχει.

Η προσέγγιση των ζητημάτων της πυρόπληκτης περιοχής με αυτήν τη μέθοδο και οπτική, θεωρούμε ότι μπορεί να συμβάλει στη διαχείριση και προώθηση θεμάτων, όπως είναι:

- **Η προστασία του δάσους**, αν αυτό πάψει να θεωρείται ως εμπόδιο στην οικιστική και τουριστική επέκταση, αλλά ως ένα κεφάλαιο που υποστηρίζει την ποιότητα της ανάπτυξης.

- **Η αναδιάρθρωση και επέκταση καλλιεργειών και η ανάπτυξη εναλλακτικών τύπων κτηνοτροφίας, αν η απασχόληση με αυτούς τους τομείς πάψει να θεωρείται κοινωνικά υποβαθμισμένη και ενταχθεί σε σύγχρονα δίκτυα διακίνησης, εκμετάλλευσης και σύνδεσης με τη ζήτηση.**

- **Η ενεργοποίηση, διατήρηση και σύνδεση με τις σημερινές συνθήκες, των παραδοσιακών οικισμών και τρόπων παραγωγής και διαβίωσης, αν θεωρηθούν όχι ως ένα φολκλορικό εμπόρευμα για τουρίστες, αλλά ως ένας άξονας που διατρέχει την καθημερινότητα.**